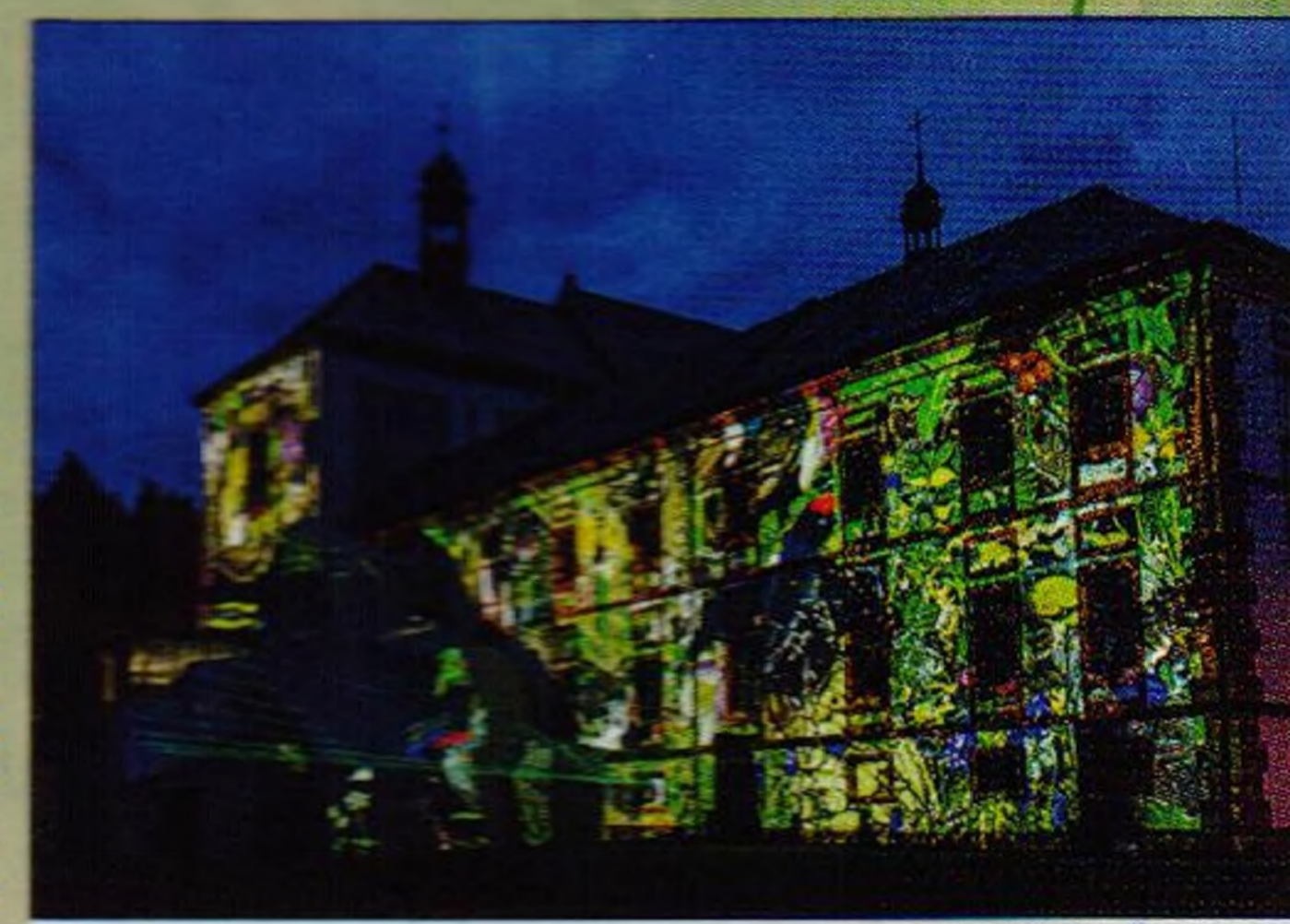

32 Nejvzácnější minerál – iserín ■ Kde se vzaly nerosty ilmenit – iserín, ale také drahokamy safíry či rubíny na Jizerce? Byly vyneseny magmatem při explozi sopečného kráteru – maaru!

14 S Horskou službou do vzduchu a poté zpátky na zem ■ O nesnadných počátcích letecké záchrany v horách vypráví přímý účastník prvních nácviků záchraných akcí za součinnosti s vrtulníky

Kamila Antoňová

6 Když se slaví 60
 Obrazová reportáž z Vrchlabí, kde se 19. května oslavovaly šedesátiny Krkonošského národního parku

8 Krkonošský národní park po šedesáti letech
 Rozhovor s ředitelem Správy KRNP Robinem Böhnischem přináší porovnání úlohy NP i pohledů na něj v počátcích a v současnosti

36 Lanová dráha Ještěd
 Od zprovoznění lanové dráhy na Ještěd uplynulo 60 let. Po nehodě z roku 2021 stojí a o jejích dalších osudech ještě není rozhodnuto

Petr Horák

16 Za skalními reliéfy
 Členitý okruh jarním Českým rájem začínal i končil v Kacanovech u Turnova a vedl také kolem známého Kopicova statku

31 Zásada ■ Městys Zásada na úpatí Černostudničního hřbetu se pyšní elegantní prvorepublikovou školou, za jakou by se nemuselo stydět ani větší město

50 Jiří Dvořák ■ S právě představovaným, nevýznamným výročí neslavícím fotografem Krkonoš se v tomto časopisu setkáváte často a dlouho – spíše však v roli redaktora...

Luďmila Mikulová

42 Jeho zvonům nebylo moc přáno ■ Kostel svatého Václava se štíhlou věží je dominantou vsi Čermné. Také jemu hrozila zkáza, ale partě místních nadšenců se jí povedlo odvrátit

Ondřej Prošický

10 Pokračujeme ve sčítání ptáků v Krkonoších ■ Nově připravené liniové sčítání ptačích druhů je trvalým programem pro krkonošské ornitology a zároveň poctou výjimečné osobnosti zoologa Jiřího Flouska

Kamila Antoňová

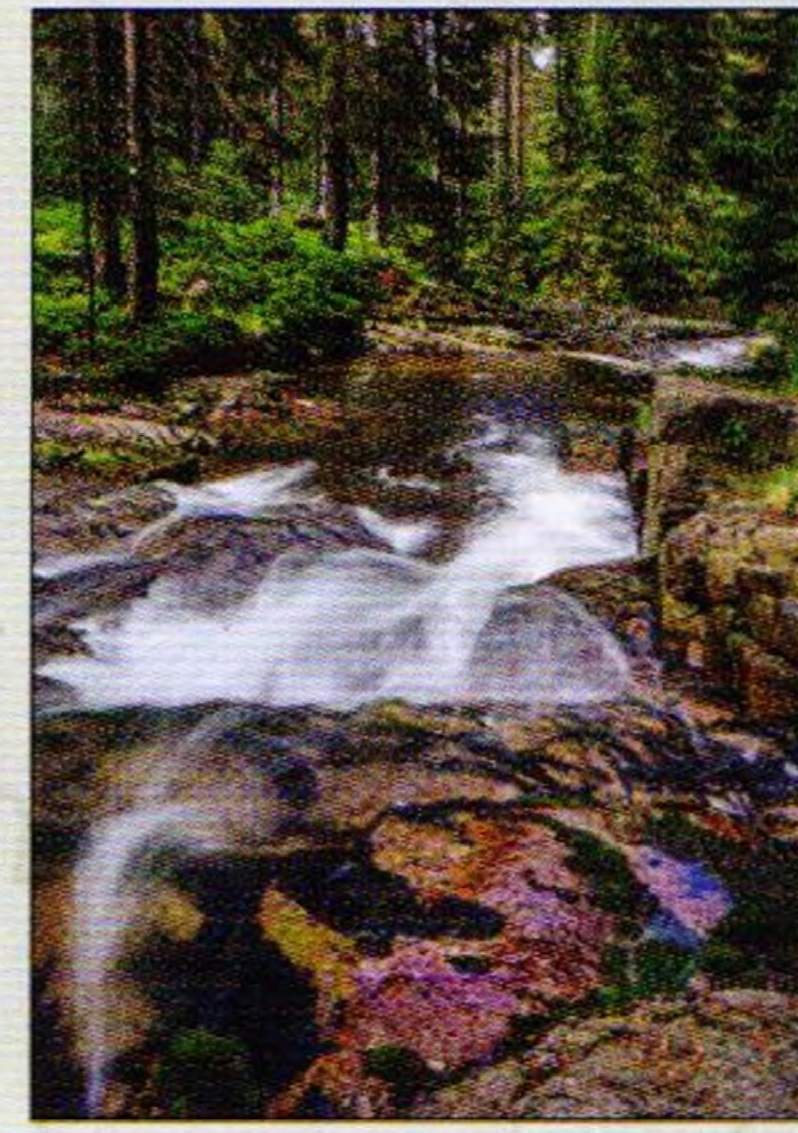
18 Horní Albeřice – průmyslová zóna ■ Dnes poklidné Horní Albeřice v nejvýchodnějších Krkonoších žily hlavně mezi polovinami 19. a 20. století velmi intenzivním ruchem vápenické výroby

rodinný archiv

46 Nedívejte se z okna, nebo k nám taky přijdou Za pamětníky se vypravíme do východního Podkrkonoší – do Slavětína. Vyprávějí sestry Růžena Reilová a Marie Hořanská

foto z obálky

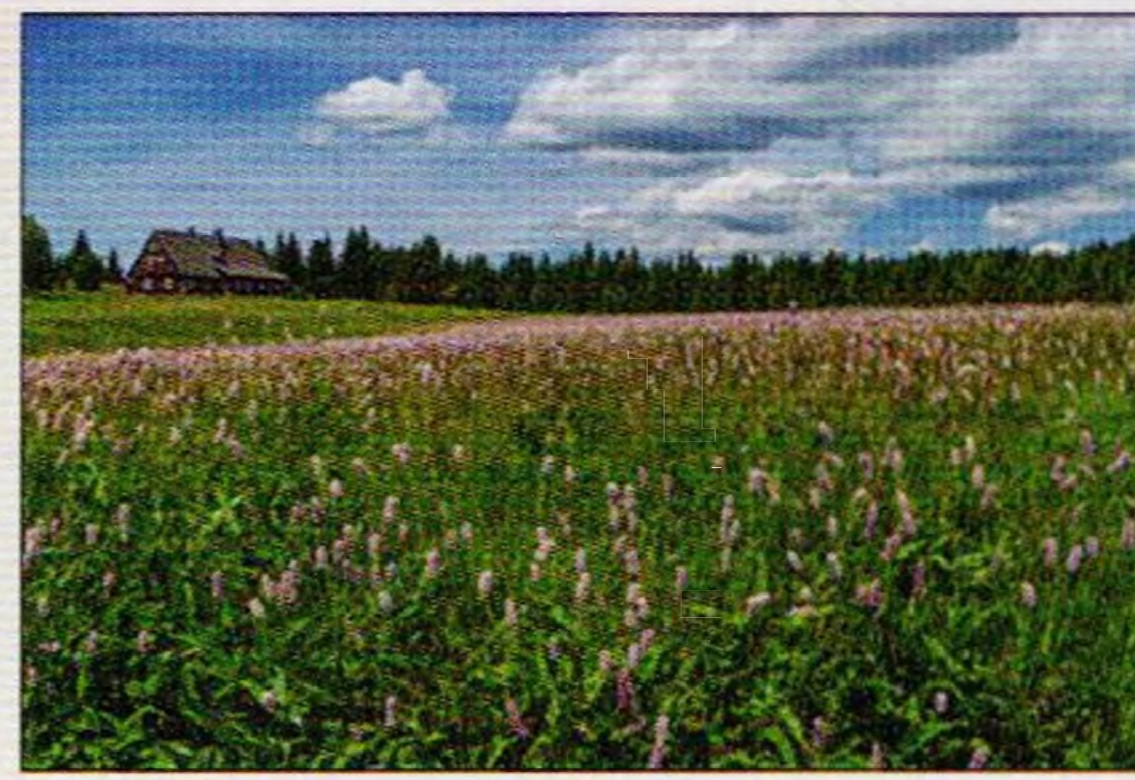

1 Mumlava ■ Zadáte-li si v nějakém internetovém vyhledávači slovo MUMLAVA a ťuknete v menu na OBRÁZKY, v devadesáti ze sta okýnek na vás vyskočí Mumlavský vodopád, v pěti peřeje kousek pod ním a jen zbyteček jsou jiné snímky. Přitom tok horské říčky nabízí mnoho dalších fotografických partií. Naše fotografie vznikla v úseku koryta poblíž soutoku s Orlím ručejem; pohled je navíc orientován méně tradičně ve směru po proudu řeky. Na první pohled nenápadnou, ale významnou roli zde hrají dvě veličiny: světlo a čas. Zkušený fotografové vědí, že ostrý sluneční svit v lese nedělá dobrotu – tvrdé stíny. Tady jsem si počkal na slabý mrak, který mezi stromy poslal šikvné „cezené“ světlo, kdy stíny jsou pěkně měkké, ale zůstává plasticita, která mizí při zcela zatažené obloze. A čas? Delší čas expozice (třetina sekundy) dává mléčnou barvu vodním proudům v peřejích.

Jiří Dvořák: Mumlava

datum pořízení: 12. června 2020

technická data: kamera Pentax K-1, obj. HD Pentax-D FA 28–105 mm f/3,5–5,6 ED DC WR, ohnisková vzdálenost 31 mm, čas 0,3 s, clona 20, citlivost ISO 100

26 Rdesno hadí kořen pod Hnojovým domem ■ Od loňského dubna do letošního března jste na začátku jizerskohorských stránek mohli číst velmi pěkné úvodníky botaničky Šárky Mazánkové. Texty doplňovaly její fotografie; tentokrát poprvé dostala větší prostor realizovat se čistě obrazově. Na středový plakátek jsme totiž vybrali její snímek pořízený v osadě Jizerka poblíž Hnojového domu Gusty Ginzela. Hlavní roli tu ale nehraje chalupa legendárního horolezce a pábitele, ale kartáčky, což je často užívaný lidový název pro nápadnou bylinu rdesno hadí kořen (*Bistorta officinalis*, dříve dlouho *B. major*). Rdesno tu na vlhké louce vytváří téměř monokulturu – záplava růžových květenství tu ladí s čerstvou zelení a už letními oblaky.

Šárka Mazánková: Rdesno hadí kořen pod Hnojovým domem

datum pořízení: 22. června 2022

technická data: kamera Nikon D5600, obj. Nikkor AF-P DX 3,5–5,6/18–55 mm G VR, ohnisková vzdál. 23 mm (ekv. kinofilm 34,5 mm), čas 1/320 s, clona 16, citlivost ISO 200

52 Vachta kvete ■ Jedny z nejdekora-tivnějších květů u našich rostlin má podle mého názoru vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*). Jenom se na ně musíte podívat pěkně zblízka, aby vynikl kontrast žluté blizny, tmavých prašníků a hlavně třásnitých úkrojků bělavé až narůžovělé nálevkovité koruny. Potíž je v tom, že ve volné přírodě se s vachtou setkáte dost vzácně, (patří mezi ohrožené druhy naší květeny)

a navíc roste i na hůře dostupných místech – na slatinách, v bažinatých olšinách nebo dokonce „s nohama ve vodě“ v mělkých tůních. Proto je také pěstována jako okrasná rostlina v zahradních jezírcích. Tenhle obrázek ale pochází od nás z Krkonoš – z lesního prameniště ve Sklenářovickém údolí. Měl jsem velkou radost, když jsem tamní poměrně bohatou populaci vachty předloni zastihl přesně v plném květu a vznikla tato fotografie (a s ní pro jistotu mnoho dalších – protože bílá se nefotí moc snadno).

Jiří Dvořák: Vachta kvete

datum pořízení: 10. června 2021

technická data: kamera Pentax K-1, obj. SMC Pentax-D FA 100 mm f/2,8, ohnisková vzdálenost 100 mm, čas 1/80 s, clona 14, citlivost ISO 400

Jiří Dvořák

